

תה"ג 36184/06/21 - מדינת ישראל, מהמחלקה הבינלאומית בפרקליטות המדינה נגד קווין יחיאל מאיר צ'רטוק (עציר)

בית המשפט המחוזי בירושלים

תה"ג 36184-06-21 מדינת ישראל נ' מאיר צ'רטוק(עציר)
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופטת שירלי רנר
עותרת	מדינת ישראל באמצעות ב"כ עו"ד אבי קרוננברג מהמחלקה הבינלאומית בפרקליטות המדינה
נגד	קווין יחיאל מאיר צ'רטוק (עציר) באמצעות ב"כ עו"ד שרון
משיב	נהרי

החלטה

1. עתירה בהתאם לסעיף 3 לחוק ההסגרה, התשי"ד-1954 (להלן - חוק ההסגרה) להכריז על המשיב בר-הסגרה, לאחר שביום 10.6.21 הורה שר המשפטים בהתאם לסמכותו לפי סעיף זה כי המשיב יובא בפני בית המשפט כדי לקבוע אם המשיב בר הסגרה לגרמניה.

בקשת ההסגרה, של ממשלת גרמניה, היא לצורך העמדה לדין של המשיב באשמת ביצוע עבירות **מרמה** (Joint Commercial and Gang Fraud), עבירה לפי סעיפים (1)263 ו-(2)263 לקוד הפלילי הגרמני, שדינה עד 10 שנות מאסר (רבות עבירות) ו**פעילות בארגון פשיעה** (**Formation of Criminal Association**) עבירה לפי סעיפים (1)129 ו-(5)129 לקוד הפלילי הגרמני, שדינה 5 שנות מאסר.

רקע

2. על פי בקשת ההסגרה בין התאריכים 7.1.14 ועד לחודש ינואר 2020, פעל בבולגריה ובמדינות אחרות ארגון שהונה שורה ארוכה של משקיעים גרמניים במטרה לקבל את כספי השקעותיהם שלא כדין. לשם ביצוע ההונאה הפעיל הארגון מערך מסועף של אתרי אינטרנט שנחזו להיות פלטפורמות מסחר להשקעות מסוגים שונים (כגון אופציות בינאריות ומטבעות קריפטוגרפיים) וכן פרסמם ברשתות החברתיות במטרה לאתר קורבנות שישקיעו כספם. עוד הפעיל הארגון מוקדים טלפוניים שמהם יצרו נציגי הארגון שאמונים על שימור לקוחות, ביניהם המשיב, קשר עם משקיעים פוטנציאליים, באמצעות הטלפון והדוא"ל, תוך שימוש בשמות בדויים.

על פי מצג השוא אשר הוצג בפני המשקיעים, בחשבונם התבצע מסחר. בפועל לא התקיים כל מסחר באתרים.

כספי ההשקעות הועברו דרך מספר חשבונות עד לכיסם של חברי הארגון. כשביקשו הקורבנות למשוך את כספם, הציגו

המשיב ואחרים לקורבנות באמצעות מערכת המחשב, מצג שווא כי נגרם להם הפסד ולא נותר כסף בחשבון.

3. על פי הבקשה עבד המשיב במערך שימור הלקוחות הטלפוני בין התאריכים 18.10.17 ועד לחודש נובמבר 2019 תוך שהוא מציג עצמו מול הקורבנות בתפקידים שונים ובין היתר כמנהל האזורי עבור המחלקת הגרמנית, שוויצרית ואוסטרית. במסגרת תפקידו הוא יצר קשר עם משקיעים גרמנים פוטנציאליים שנרשמו לאתרים ודחק בהם להשקיע עוד ועוד כספים. המשיב הציג עצמו לקורבנות במספר שמות בדויים וקיבל כ- 6% מכל הפקדה של קרבן, 1% נוסף מכל הפקדה שבוצעה בהעברה בנקאית וכן משכורת קבועה בסך \$3500.

רשויות גרמניה זיהו לפחות 10 קורבנות שנרשמו לאתרים אשר חשבונם נוהל על ידי המשיב והם הפקידו בחשבונם באתרים סך כולל של 962,937 אירו שלא הוחזרו להם.

טענות הצדדים

טענות העותרת

4. בעתירה נטען כי העבירות בגינן מתבקשת ההסגרה הן עבירות הסגרה לפי חוק ההסגרה, כאשר תנאי סעיף 2א לחוק מתקיימים ואילו הסייגים הקבועים בסעיף 2ב אינם מתקיימים.

עוד נטען כי הראיות המצוינות בבקשת ההסגרה היו מספיקות כדי להעמיד את המשיב לדין על מעשיו בישראל ובכך נתמלאה הדרישה שבסעיף 9(א) לחוק. **העבירות** שמעשיו לכאורה של המשיב מגבשים על פי הדין הישראלי הן של קבלת דבר במרמה (רובי עבירות) לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 יחד עם סעיף 29(ב) לחוק שדינה חמש שנות מאסר וכן עבירה במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק המאבק בארגוני פשיעה, תשס"ג-2003 שדינה כפל העונש הקבוע לעבירה.

5. ב"כ העותרת היפנה לתצהיר התובע הגרמני המתאר מהו חומר הראיות הקיים בגרמניה כלפי אותו ארגון וכלפי המשיב. עוד היפנה לראיות הקושרות את המשיב עם הארגון - כתובות דואר אלקטרוני בהן עשה שימוש, השמות הבדויים בהם עשה שימוש, חוזה העסקה ממנו עולה כי בניגוד למצג כלפי הקורבנות, בפועל משכורתו נגזרת מהיקף ההשקעה הכספית של הלקוחות, וכן תכתובת דואר אלקטרוני שעניינה סיום העסקתו של המשיב בה מצויים חלק מהשמות הבדויים בהם עשה שימוש.

עוד היפנה ב"כ העותרת לראיות הקושרות את המשיב לקורבנות עצמם - תכתובות דואר אלקטרוני בהן הוא מציע להם להשקיע כדי לקבל תשואות גבוהות על השקעתם וכן תכתובות דואר אלקטרוני וצ'ט שבהן עולה כי הקורבנות מנסים ללא הצלחה לקבל את כספם ופונים למשיב לשם כך. לבסוף היפנה ב"כ המשיב לתלונות של שלושה מהקורבנות המתארים כיצד היו בקשר עם המשיב באחד משמותיו הבדויים ושוכנעו על ידו להשקיע כספים, שאבדו.

לטענת ב"כ העותרת מדובר בראיות שלובות שלא ניתן להסתכל עליהן באופן בודד והן מצביעות על ארגון עסקי מסודר שכל תכליתו היא מרמה. המשיב היה חלק מאותו ארגון והצגתו כזוטר או כמי שאינו יודע מימינו ומשמאלו, אינה עומדת במבחן הראיות.

טענת המשיב

6. ב"כ המשיב חלקו על כך שחומר הראיות שצורף לבקשת ההסגרה די בו כדי לספק אחיזה לאישום באופן המצדיק את ההסגרה.

נטען כי אין תשתית ראייתית למודעות המשיב לעבירת המרמה וודאי לא לעבירה של ארגון פשיעה, כאשר יש לבחון את התשתית הראייתית לכל אחת מעבירות אלו בנפרד.

7. לטענת ב"כ המשיב אין תשתית ראייתית לכך שהמשיב הציג במודע מצגי שווא תוך כוונה לקבל דבר במרמה. לא ברור אלו אפיקי השקעה הציג המשיב למתלוננים ומהם מצגי השווא. המיזם והחברה הוקמו ב-2014 כאשר המשיב החל לעבוד עם חוזה מסודר תמורת שכר ובונוסים ב-2017 ועזב ביוזמתו ב-2019, והחברה המשיכה לפעול. נטען כי יש לדחות את הטענה כי השימוש בשמות בדויים מלמד על מודעות לעבירת המרמה שכן כשהגיע המשיב לעבודה הוסבר לו כי השימוש בשמות אלו, "שמות במה" מיועד לצורך אבטחה אישית במקרה של לקוחות מאוכזבים כאשר מדובר בהשקעות עם סכון גבוה. נעשה שימוש בשמות אלו במצורף לשמו האמיתי באופן גלוי בהזמנת כרטיס טיסה במייל הארגוני וכך גם במייל על סיום העסקתו, התנהלות שאינה מתיישבת עם מרמה ועם המשמעות שמבקשים לייחס לשמות הבדויים. בנוסף, אם אכן היה המשיב מודע למרמה בהיקפים כה גדולים מדוע עזב ב-2019?

נטען כי גם העובדה שמשיקים לא קיבלו את כספם חזרה אינה קושרת את המשיב שכן מתוקף תפקידו כטלפן הוא לא היה קשור להחזרת הכספים, לא הייתה לו שליטה על חשבונות הבנק ולא סמכות להחזיר כספים ובתצהיר התובע הגרמני גם לא נטען אחרת. לטענת ב"כ המשיב לא ניתן לגזור מהתפקיד הזוטא שמילא המשיב כי הציג מצג שווא בכוונה לרמות משקיעים.

גם מהתכתובת הפנימית לגבי לקוח שניתן להוציא ממנו כסף, כך לדברי בכיר מהמשיב, לא ניתן לגזור מצג שווא או מודעות למצג שווא אלא לכל היותר אמירה שינסה לשכנע את הלקוח להשקיע. נטען כי האחוזים הבוודיים שמקבל המשיב מההשקעה, הסדר המקובל אפילו בבנקים, אינה יוצרת חזקה להונאה.

לטענת ב"כ המשיב אין בנסיבות תשתית להתיימות יסודות עבירת המרמה - מצג שווא וקשר סיבתי לקבלת דבר במרמה. מדובר בטלפן שנזון מנתונים שהחברה סיפקה לו ולא היה בכוחו לדעת האם נתונים אלה הם אמת אם לאו.

8. נטען בנוסף כי מעמדו של המשיב היה כשאר הטלפנים והניסיון לקבוע כי היה לו תפקיד ניהולי הוא שגוי שכן אין ראיה לכך. החוזה הגדיר אותו כטלפן, כך גם עולה מתצהיר התובע והעובדה שלשיטת העותרת נתפסו הודעות דואר מהן עולה כי המשיב הציג עצמו כמנהל אזורי או כברוקר שאינו זוטא אינה מלמדת כי היה במעמד ניהולי.

לטענת ב"כ המשיב לאור תפקידו של המשיב, שאין ראיה לכך שפעל במודע במיזם במרמה והיה קשור לראשי החברה ולהעברת כספים ללקוחות, בוודאי אין מקום לקבוע כי ביצע את המיוחס לו במסגרת ארגון פשיעה.

9. לחילופין טען ב"כ המשיב כי ככל ויקבע כי קיימת תשתית ראייתית מספקת, אזי לאור התנהלותו של המשיב - עלה לארץ בשנת 2012, שירת שירות צבאי מלא כלוחם, קיבל רישיון לשיבת קבע, תעודת זהות, דרש שמשכורתו תופקד לחשבון בנק בישראל, יש לראות בו מבחינה מהותית כאזרח על אף שויתר על אזרחותו מטעמים טכניים וכמי שמרכז חייו בישראל. לפיכך ככל שיוסגר יש לאפשר החזרתו לישראל לרצויו עונשו.

10. אין מחלוקת כי העבירות בגין מתבקשת הסגרת המשיב הן עבירות הסגרה לפי סעיף 2(א) לחוק ההסגרה (ר' סעיף 4 לעיל).

עוד אין מחלוקת כי מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף 2א לחוק ההסגרה - האמנה הרלוונטית (האמנה האירופית בדבר הסגרה, כתבי אמנה 647, כרך 17, עמ' 87) צורפה כנספח ב' לעתירה.

אין גם מחלוקת כי לא מתקיימים הסייגים להסגרה הקבועים בסעיף 2ב לחוק ההסגרה.

גדר המחלוקת עניינו האם קיימות ראיות מספיקות להעמדה לדין על עבירות כאלו בישראל כאמור בסעיף 9 לחוק ההסגרה וכן תחולת ה"סייג להסגרת אזרח" כאמור בסעיף 1א לחוק.

מסגרת נורמטיבית

11. סעיף 9(א) לחוק ההסגרה קובע כי:

"הוכח בשעת הדיון בעתירה לפי סעיף 3 כי המבוקש נתחייב בדין על עבירת הסגרה במדינה המבקשת, או כי יש ראיות שהיו מספיקות כדי להעמידו לדין על עבירה כזאת בישראל וכי נתמלאו שאר התנאים הקבועים בחוק להסגרתו - יכריז בית המשפט, כי המבוקש הוא בר-הסגרה".

ההלכה היא כי "אין צורך להכריע האם יש בחומר הראיות כדי להוביל להרשעת המבוקש, אלא די בקיומה של "אחיזה לאישום", קרי, ראיות שיש בהן כדי להצדיק את המשך בירור אשמתו של המבוקש במדינה המבקשת להעמידו לדין" (ר' ע"פ 6003/19 אריה גרינס נ. היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 17). "רף זה מסתפק בקיומן של ראיות לכאורה להוכחת האישומים המיוחסים למי שמבקשים את הסגרתו" (ר' ע"פ 678/19 איגור גרוזדוב (אוסטרובסקי) נ. היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 15). "במסגרת בירור זה, אין לבחון את משקלן של הראיות השונות או את קבילותן, ואף עדות שמיעה - כגון במסגרת תצהיר המסכם את עיקרי הראיות שהעלתה החקירה נגד המבוקש - עשויה להספיק כדי לבסס את בקשת ההסגרה" (ע"פ 6003/19, שם; עה"ס 6928/20; 6896/20 עטיה וחלוני נ. היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 14).

דין והכרעה

תרמית

12. הראיות עליהן נסמכת עתירת ההסגרה נוגעות ברובד הראשון לכך שהארגון במסגרתו פעל המשיב לא עסק בהשקעות כי אם בתרמית.

הגם שב"כ המשיב לא חלק על כך שהיתה תרמית (ר' עמ' 4 לפרוטוקול מיום 12.7.21, ש' 7), יצוין כי בתצהירו מפרט התובע הגרמני קולר את הראיות לכך (ס' 99 ואילך). ראשית, המספר הרב של המתלוננים (עשרות רבות) שמעדויותיהם עולה כי כספי ההשקעה לא הועברו לחשבון בנק של הארגון אלא בדרכים מתוחכמות לחשבונות אחרים, הכספים לא הושבו ובשלב מסוים לא ניתן היה ליצור קשר עם נציגי הארגון. שנית, mail server data ממנו עולה כי כל עובדי הארגון "הטלפנים" עשו שימוש בשמות בדויים, "שמות במה", ואף הציגו מצג מוטעה לגבי מקום מגוריהם.

שלישית, המסמך המכונה "Retention Bible" הכולל את ההנחיות לעובדים ובין היתר הנחיות למנוע ככל שניתן כל תשלום למשקיעים, איסור לעשות כן אלא באישור בכיר וסנקציות לעובד שיפעל אחרת, בשיעור העולה על התשלום. כן נכללו במסמך הנחיות לפעולה מול לקוחות לא מרוצים. **רביעית,** הפלטפורמות הרלוונטיות פעלו ללא רישיון העסק הנדרש.

די באמור כדי לבסס את התשתית הראייתית הנדרשת להליך זה כי הארגון במסגרתו פעל המשיב לא עסק בהשקעות כי אם בתרמית. כאמור ב"כ המשיב לא חלק על כך.

13. אשר לראיות הקושרות את המשיב עצמו.

המשיב פעל מול מספר לקוחות ושכנע אותם להעביר כספים.

כך עולה מתלונתו של אולריך קולב אשר שוכנע להשקיע 32,000 אירו ואשר מציין כי המשיב, באחד משמותיו הבדויים (ועל כך בהמשך) המליץ לו להשקיע סכומים גדולים במטרה להגיע לרווח (ר' גם ס' 25 לתצהיר התובע).

כך עולה גם מתלונתו של רודולף מחל אשר היה בקשר עם המשיב (באחד משמותיו הבדויים) ואשר שוכנע להשקיע סך של 7,250 אירו תוך הבטחה כי ישיג רווחים מהירים מהשקעתו. בתיק מצוי תיעוד לתקשורת ישירה בין המתלונן לבין המשיב (ר' גם ס' 22 לתצהיר התובע).

כך עולה גם מתלונתה של ליליה רייזר אשר היתה אף היא בקשר עם המשיב (באחד משמותיו הבדויים), שוכנעה להשקיע 7400 יורו והובטחו לה רווחים גדולים.

משקיעים אלו לא קיבלו את כספם חזרה.

14. פעילותו של המשיב במסגרת הארגון ומול לקוחות עולה גם מתכתובות מייל שצורפו לבקשת ההסגרה.

כך, תכתובת בין הרלד קונצה לבין המשיב באחד משמותיו הבדויים המציין הבטחות להחזרת כספו שלא קויימו ופנייה נוספת בעניין זה. במייל נוסף של הרמן אייבס למשיב באחד משמותיו הבדויים (15/16 לקובץ דפים שכונה התקשרויות צ'רטוק) הוא מלין על כך שההחזר המובטח טרם הועבר וכי הוא מניח שמדובר בהונאה וכי בכוונתו לפנות לתובע הציבורי.

בנוסף, שתי התקשרויות מייל (4/16 ו-5/16) באחת עם אירה רוד המשיב מציג עצמו בשם בדוי כמנהל האזורי של המחלקה הגרמנית השווייצרית והאוסטרית ומבקש ליצור קשר לגבי החשבון ובהתקשרות נוספת עם לקוח אחר, רוהר, הוא מעביר את הדואר האלקטרוני שלו (בשם בדוי) ומבקש את מסמכי האימות לצורך העברתם לעוזרו. במייל נוסף (6/16) הוא פונה למשקיע נוסף ומציין בפניו כי אם הוא לא מוכן להשקיע לפחות 10,000 אז הוא לא לקוח רציני עבורו והוא יכול להמשיך לעבוד עם סוכן ניירות ערך זוטר.

בתכתובת מייל נוספת מול מנפרד איילמנסברגר מציג עצמו המשיב (באחד משמותיו הבדויים) כמנהל האזורי עבור המחלקה הגרמנית השווייצרית והאוסטרית בארגון ומבקש מהאחרון שיתקשר אליו לשיחת היכרות. בהמשך, ניתן לראות מתכתובת צ'אט כי המשיב משכנע את אותו לקוח להשקיע עוד ועוד כספים, מבטיח לו מועדים להחזר הכספים ככל

שישקיע בתכנית, כי מדובר ב"תשואה טובה מאוד", כי "אני קרעתי את התחת שלי כדי שתוכל להרוויח" ומציין שאת האחוזים הוא מקבל רק מהתשואה "שום דבר אחר". הוא ציין כי ייכנס "עם תוספת ההון לאירועים הגדולים וכך לא תהיה לך סכנה". בהמשך כשאותו לקוח מביע אי אמון ומבקש את כספו חזרה מסביר לו המשיב כי הדבר יוביל למצב רע מאוד. מדובר בתכתובת מאוגוסט 2019 כאשר במייל מאוקטובר 2019 כבר עולה כי המטפלים בחשבון, הראשון ביניהם המשיב, אינם זמינים עוד עבור הלקוח.

בתצהיר התובע הוא מתאר (בסעיף 40) משקיע בשם תומאס ביסטון ששוכנע על ידי המשיב באחד משמותיו הבדויים להשקיע מעל חצי מליון אירו תוך הבטחה לרווחים גבוהים וכאשר ביקש למשוך כספו חזרה תחילה סורב בשל "תכנית שנתית" נטענת ובהמשך לא הצליח ליצור כל קשר. למעט סך של כ-205 אירו לא הושב לו דבר.

גם מתכתובת מייל בין המשיב לבין אחר בארגון בשם מרטין רוט (6/16) עולה כי המשיב פועל במסגרת הארגון, וכך גם מחוזה העסקה מיום 18.10.17 וממייל על סיום ההתקשרות.

15. מאחר וקיימת תשתית ראייתית מספקת לכך כי הארגון במסגרתו פעל המשיב לא עסק בהשקעות כי אם בתרמית, אין בידי לקבל את טענת ב"כ המשיב כי לא ברור מהו מצג השווא אותו הציג המשיב ומהם אפיקי ההשקעה אותם הציג למתלוננים ולפיכך יש בכך כדי להחליש עד מאוד את הראיות. מאחר וקיימת תשתית ראייתית לכך שהארגון לא עסק בהשקעות כי אם בתרמית, עצם עידודם של לקוחות פוטנציאליים להעביר כספים לצרכי השקעה מהווה על פני הדברים מצג שווא כי כספים אכן יושקעו. זאת, אף בלא להידרש לטענת ב"כ העותרת כי במיילים האמורים הציג עצמו המשיב בשם ובתפקיד שאינם תואמים את האמת.

16. טענתו העיקרית של ב"כ המשיב היא כי אין ראיה לכך שהמשיב היה מודע לכך שהוא פועל במסגרת ארגון כאמור.

משקלן המצטבר של הראיות הבאות מוליך למסקנה אחרת.

ראשית, השימוש ב"שמות במה" מול לקוחות. בתצהיר התובע צוין כי מהחומר שנתפס עולה כי המשיב עשה שימוש ב"שמות הבמה": קוין לאורן, קוין מליק, קוין בקס, תומס אדלשטיין ותומס מולר (ס' 131). בדואר האלקטרוני המפרט את עזיבת המשיב ונושא תאריך 26.11.19 מפורט כי קוין לאורן/קוין מליק/קוין בקס/תומאס אדלשטיין אינו עובד עוד בארגון מיום 25.11.19. מדואר אלקטרוני הנושא תאריך 6.12.17 עולה כי שמו הקודם של תומאס אדלשטיין הוא תומר מולר. מטבלת אקסל לעניין משכורתו של המשיב עולה כי שם הבמה של המשיב הוא תומס מולר. גם מהזמנת כרטיס טיסה עבור המשיב בתאריך 9.11.17 נרשם כי שם הבמה שלו הוא תומס מולר בצד שמו האמיתי. ממייל נוסף הנושא תאריך 7.6.18 עולה כי שם הבמה של המשיב הוא תומס אדלשטיין. בתכתובת המייל מול לקוחות כפי שפורט לעיל, נעשה שימוש באחד מ"שמות הבמה" האמורים.

17. ב"כ המשיב למעשה לא חלק על השימוש שעשה המשיב ב"שמות הבמה" האמורים (ר' עמ' 4 לפרוטוקול, ש' 13 ואילך). לטענתו כשקיבל המשיב את העבודה יחד עם מאות טלפנים אחרים הוסבר לו כי לו כמו גם לאחרים יהיו "שמות במה" לצורך אבטחה אישית כאשר אם משהוא יפסיד כסף, מאחר ומדובר בהשקעות עם סיכון גבוה, שלא יפנו אליו ויתלוננו נגדו באופן אישי. כך מקובל בענף ו"שמות הבמה" הם לא לצורך מרמה. נטען כי אם הכל היה לתכלית מרמה לא ברור מדוע לא הוסתר בחלק מהמיילים הקשר בין שמו האמיתי של המשיב לבין "שמות הבמה".

לעניין זה יצוין כי השימוש ב"שמות במה" ואף במספר "שמות במה" מעורר לכל הפחות חשד כבד וכי אף בטענת המשיב

נעשה קישור בין השימוש בשמות האמורים לבין "לקוחות זועמים". העובדה שבמילים של הארגון נעשה קישור בין השם האמיתי ל"שם הבמה" אין בה כדי לנטרל את החשד העולה מן השימוש האמור ומכל מקום גירסת המשיב בעניין זה דינה להתברר במסגרת התיק עצמו.

18. **שנית**, חוזה העסקה של המשיב. בהתאם לחוזה המשכורת החודשית הבסיסית היתה של \$3500 ואולם לסכום זה התווספו בונוס בשעור של לפחות 6% שהיה אך תלוי בגובה ההשקעה של הלקוח, לא הרווחים, וזאת כאמור בניגוד למה שהציג המשיב בפני איילמנסברגר. המשיב זכאי היה בנוסף ל-1% מהפקדות בהעברה בנקאית. החוזה כולל תנאים נוספים של דיור, טיסות לישראל וביטוח. מדובר בתנאים מפליגים שלכל הפחות מעוררים חשד בכל הנוגע למהות התפקיד של המשיב במסגרת הארגון.

19. **שלישית**, על פי תצהירו של התובע עובדים חדשים קיבלו הדרכה מקיפה עובר לתחילת העבודה והיה מסמך ההנחיות (המכונה "Retention Bible") שקבע כללים שימנעו כמידת האפשר תשלום ללקוחות. כך היה על העובדים להתייעץ עם בכיר אם לקוח מבקש כספו חזרה או רוצה לסגור את החשבון. הייתה מערכת כללים בנוגע לאיך להתנהג עם לקוח לא מרוצה על מנת ליטוע בו תחושת ביטחון ובמקרה שבסופו של דבר לקוח כן קיבל תשלום, העמלה הגבוהה ששולמה לעובדים בוטלה ואף הוטל עליהם קנס במקרה בו לקוחות מקבלים את כספם חזרה. (ר' ס' 102, 124, 129 לתצהיר התובע). גם באמור יש כדי לעורר חשד כבד בכל הנוגע למהות הארגון בו פועל המשיב.

20. **רביעית**, מהתקשורת בין המשיב לבין הלקוחות עולה כי המשיב הציג עצמו לא רק כטלפן אלא כמנהל אזורי, הוא לחץ להשקעות כספיות משמעותיות והוא פעל כמיטב יכולתו אל מול הלקוחות למנוע החזרים.

יש בהצטברות הגורמים האמורים כדי ללמד כי קיים חשד משמעותי כי המשיב לכל הפחות עצם את עיניו בכל הנוגע לכך שהארגון במסגרתו הוא פעל עסק בתרמית, לא בהשקעות.

פעילות במסגרת ארגון פשיעה

21. **לטענת ב"כ המשיב** גם אם קיימת תשתית ראייתית להסגרתו של המשיב בגין מרמה, אין מקום להסגירו בגין פעילות במסגרת ארגון פשיעה. ב"כ המשיב טען כי מקום בו התקבלה עתירה להסגיר בגין עבירה זו מדובר היה במי שנטל חלק דומיננטי יותר במסגרת הארגון ואילו בישראל, גם מקום בו היה ארגון שקשר קשר לתכנית עבריינית מתוכננת ושיטתית תוך חלוקת תפקידים מוגדרת ותחומי אחריות, לא יוחסה העבירה של פעילות במסגרת ארגון פשיעה.

22. סעיף 3 לחוק המאבק בארגוני פשיעה, תשס"ג-2003 קובע כי:

"העובר עבירה במסגרת פעילות של ארגון פשיעה, למעט עבירה לפי חוק זה או עבירה שהעונש הקבוע לה הוא מאסר עולם חובה, דינו - כפל העונש הקבוע לעבירה, אך לא יותר ממאסר עשרים וחמש שנים".

"סעיף 3 דורש ביצוע עבירה במסגרת פעילות של ארגון פשיעה. קיומו של תנאי זה מצדיק הכפלת העונש בגין העבירה המקורית. בכך, ביטא המחוקק את החומרה היתרה הכרוכה ב"ביצוע עבירות במסגרת מאורגנת, המגבירה את הסיכון לצבור ולהמשך הפעילות העבריינית" (ר' ע"פ 6368/09 מתן זקן נ. מדינת ישראל, פסקה 10).

סעיף 3 הקובע כנסיבה מחמירה ביצוע עבירה במסגרת ארגון פשיעה אינו מתלה את התקיימות הנסיבה המחמירה במעמדו של הפועל במסגרת הארגון. לעניין זה נקבעה במסגרת סעיף 2 לאותו חוק עבירה עצמאית. החומרה היתרה נובעת כאמור מעצם הפעילות במסגרת מאורגנת.

23. ב"כ המשיב היפנה לפסיקה ממנה הוא מבקש ללמוד כי בישראל לא היו בנסיבות האמורות מייחסים כנסיבה מחמירה את העובדה כי העבירה בוצעה במסגרת ארגון פשיעה. ואולם, המבחן הקבוע בסעיף 9 לחוק ההסגרה הוא האם קיימות ראיות מספיקות כדי להעמיד לדין בישראל בגין עבירה כאמור, ולא המדיניות בעניין זה. זאת, אף מבלי להידרש לכך שאין בשלושה פסקי דין כדי ללמוד על מדיניות העמדה לדין, שכולם ניתנו במסגרת הסדרי טעון ושרק באחד מהם ניתן ללמוד מה היה כתב האישום המקורי.

24. בענייננו - מחוזה העסקה של המשיב, מהמייל המודיע על סיום העסקתו, מהתכתובת בינו לבין אחרים בארגון, ומהאופן בו הציג עצמו כלפי לקוחות, קיימת תשתית ראייתית לכך שהמיוחס לו נעשה במסגרת הארגון. ב"כ המשיב לא חלק על כך שהתקיימו התנאים שבחוק לכך שהארגון שבמסגרתו פעל המשיב הוא "ארגון פשיעה" ולמעשה גם לא על כך שפעל במסגרתו. די בכך ובראיות שפורטו על מנת לקבוע שקיימת אחיזה לאישום גם בגין עבירה זו.

סייג להסגרת אזרח

25. בעתירת ההסגרה נאמר כי המשיב נולד בגרמניה בתאריך 17.2.1989 ומחזיק באזרחות גרמנית. הוא עלה לישראל בשנת 2014 מכח חוק השבות, אך בחר לוותר על מימוש זכאותו לאזרחות ישראלית, על יסוד סעיף 2(ג) לחוק האזרחות, התשי"ב-1952. מעמדו של המשיב בישראל הוא של תושב קבע שאינו אזרח ולפיכך אינו עומד בתנאי סעיף 1א לחוק ההסגרה ולפיו תידרש התחייבות רשויות גרמניה לאפשר את חזרתו של המוסגר לישראל לריצוי עונשו ככל שירשע בדין.

לטענת העותרת המשיב בחר מיוזמתו ומטעמיו לא להיות אזרח ישראלי ולכן לא נכנס לגדר המבחן המשולב שבסעיף 1א. המחוקק בחר במבחנים מצטברים של אזרחות ותושבות ומי שאינו אזרח לא יכול ליהנות "מזכות היתר" לרצות בישראל את עונשו ככל שירשע.

26. לטענת ב"כ המשיב לצורך סעיף 1א(א) לחוק ההסגרה יש לראות במשיב כאזרח, כאשר המבחן לעניין האזרחות צריך להיות מהותי ולא טכני. לטענתו מרכז חייו של המשיב בישראל משנת 2012 עת עלה לישראל מטעמים ציוניים. המשיב שירת שירות צבאי מלא כלוחם בצה"ל, קיבל רישיון לשיבת קבע, דרש בחוזה העסקתו כי החברה תממן לו טיסות לישראל וחזר אליה ב-2019 עם סיום העסקתו בחברה. הוסף כי גם חשבון הבנק של המשיב הוא בישראל. נטען כי התנהלותו של המשיב מלמדת על זיקה לישראל באופן המצדיק החזרתו לישראל לריצוי העונש במידה ויוסגר ויורשע.

27. חוק ההסגרה קובע כי:

1א. (א) אדם שעבר עבירת הסגרה לפי חוק זה ובעת עשיית העבירה הוא אזרח ישראלי ותושב ישראל, לא יוסגר אלא אם כן התקיימו שני אלה:

(1) בקשת ההסגרה היא כדי להעמידו לדין במדינה המבקשת;

(2) המדינה המבקשת את הסגרתו התחייבה מראש להעבירו בחזרה למדינת ישראל לשם

נשיאת עונשו בה, אם הוא יורשע בדין ויוטל עליו עונש מאסר.

לפי חוק ההסגרה עת חוקק בשנת 1954 לא הייתה מניעה להסגיר למדינה זרה אזרח ישראלי בגין עבירה בגינה הוא נאשם או נתחייב בדין במדינה המבקשת והתנאים להסגרה לא כללו סייגים בנוגע לאזרחים.

בשנת 1978 תוקן חוק ההסגרה במסגרת חוק לתיקון דיני עבירות חוץ, תשל"ח-1978, הוסף לחוק ההסגרה סעיף 1א שקבע כי **"לא יוסגר אזרח ישראלי אלא בשל עבירה שעבר לפני שהיה לאזרח ישראלי"** ובמקביל הוסף סעיף 4א לחוק דיני עונשין (עבירות חוץ) [נוסח משולב] תשל"ג-1973 הקובע בתנאים מסויימים את סמכותם של בתי המשפט בישראל **"לשפוט לפי דיני ישראל אזרח ישראלי או תושב ישראל שעשה בחוץ לארץ מעשה אשר, אילו נעשה בישראל, היה עבירה הנמנית עם העבירות שבתוספת לחוק ההסגרה"**.

28. בשנת 1999 תוקן פעם נוספת חוק ההסגרה ונקבע סעיף 1א במתכונתו הנוכחית (ר' ס"ח 1708, התשנ"ט, בעמ' 138).

מדברי ההסבר להצעת החוק שקדמה לתיקון עולה כי התיקון נבע הן מהקושי לקיים הסכם הסגרה שבו נקבע כי אין לסרב בקשת הסגרה בשל אזרחות המבוקש אצל הצד המתבקש (הסכם הסגרה עם ארצות הברית) והן מהקושי לקיים אמנות הסגרה שבהן לא נקבע כי קיימת חובה להסגיר אזרחים אך קיימת חובה להעמיד לדין בישראל. על פי דברי ההסבר קיים קושי משפטי ומעשי לנהל את ההליך הפלילי בישראל (הבאת עדים וכדו'). קושי, אשר כתוצאה ממנו היו מקרים שלא ננקטו הליכים משפטיים בישראל בקשר לעבירה שעבר אזרח ישראלי מחוץ לארץ.

בדברי ההסבר להצעת החוק עמדו על הפוטנציאל הבעייתי הטמון באי הסגרת אזרחים לפחות לגבי מי שחוק השבות חל עליו והקלות שבה יכול לקבל אזרחות וכך נאמר:

"התיקון מהווה פשרה בין הרצון להגן על אזרח ישראלי במסגרת דיני ההסגרה של ישראל, לבין ההכרח לשמור על שלטון החוק ועל השוויון בפני החוק. עם קבלת חוק העברת אסירים לארצותיהם, התשנ"ז-1996, נוצרה אפשרות חדשה והיא העברת אזרח ישראלי לשם העמדתו לדין במדינה המבקשת, ובלבד שזאת תבטיח להחזירו למדינת ישראל לשם נשיאת עונשו, אם יורשע בדין."

ההגנה המיוחדת של אי הסגרת אזרח תינתן, כמוצע בהצעת חוק זו, רק לאותם אזרחים שהם גם תושבי ישראל; אין מקום להושיט הגנה לאזרח שבחר לעזוב את מדינת ישראל ולהעתיק את מרכז חייו למדינה אחרת" (ה"ח 2707, התשנ"ח 330, בעמ' 331).

29. הוראת סעיף 1א(א) קובעת שני תנאים מצטברים - אזרחות ותושבות (ע"פ 2490/18 משה ג'ורנו נ. מדינת ישראל, פסקה 32). **"איזון זה הוא יחודי להליכי ההסגרה, ועולה בקנה אחד עם התחייבויותיה של מדינת ישראל באמנות ההסגרה שהיא צד להן" (ר', שם).**

כעולה מדברי ההסבר נועד תנאי התושבות לצמצם את תחולת ההוראה אך לאותם אזרחים שהם אף תושבי הארץ.
עמוד 9

ואולם "הגרעין הקשה" של ההוראה הוא היותו של המבוקש להסגרה "אזרח". הפרשנות אותה מבקש ב"כ המשיב ליצוק למונח "אזרח ישראלי" כזיקה מהותית לישראל אינה מתיישבת עם לשון ההוראה והדרישה המצטברת הקבועה בה. למעשה מבקש ב"כ המשיב להסתפק בתנאי התושבות.

בענייננו אכן גילה המשיב זיקה מהותית לישראל עת שירת כלוחם במשך שלוש שנים בצבא ואין מחלוקת על היותו תושב ישראל. על אף האמור בחר המשיב מסיבותיו לוותר על אזרחותו הישראלית ועל הזכויות הנלוות אליה. בנסיבות אלו, אין מנוס מלקבוע כי לא חלה הוראת סעיף 1א לחוק ההסגרה.

סוף דבר

30. לאחר שמצאתי כי קיימת תשתית ראיתית מספקת לבקשת ההסגרה, כי נתקיימו יתר התנאים הנדרשים בחוק ולא מתקיים סייג שיש בו כדי למנוע את ההסגרה אני קובעת כי המשיב הוא בר - הסגרה לגרמניה על מנת שיעמוד לדין בגרמניה על העבירות שפורטו בבקשת ההסגרה.

המשיב יוחזק במשמורת בתי הסוהר עד להסגרתו בפועל.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 30 יום מהיום.

ניתנה היום, י"ט אב תשפ"א, 28 יולי 2021, במעמד הנוכחים.